

กระทู้ถามที่ ๗๘๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๔ ธันวาคม ๒๕๔๒

เรื่อง การอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมือง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

โคพันธุ์พื้นเมืองของไทยขณะนี้เหลือจำนวนน้อยมากเพราะขาดการอนุรักษ์ ซึ่งอาจสูญพันธุ์ได้ ถ้ารัฐบาลไม่รีบดำเนินการส่งเสริม โคพันธุ์พื้นเมืองของไทยมีหลายพันธุ์แต่ละภาคจะเป็นพันธุ์ที่ต่างกัน แต่โคพันธุ์พื้นเมืองเหล่านี้จะเป็นโคที่เลี้ยงง่าย โตเร็ว ทนทานต่อโรค การเลี้ยงก็ใช้ทุนน้อยและมีผู้นิยมบริโภค และหากมีการส่งเสริมการเลี้ยงให้ได้มาตรฐานก็จะทำให้ขายได้ในราคาที่ดีขึ้น เกษตรกรก็จะหันมาสนใจเลี้ยงมากขึ้น และจะส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการในการอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมืองหรือไม่ ถ้าไม่เพราะเหตุใด ถ้ามีการอนุรักษ์ได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ และ ๒๕๔๔ รัฐบาลได้เพิ่มงบประมาณให้กับสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่ดูแลเรื่องนี้หรือไม่ ถ้าไม่เพราะเหตุใด

๓. สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่จังหวัดอุบลราชธานี หน่วยย่อยที่อำเภอบุญศรีได้ดำเนินการศึกษาวิจัยโคพันธุ์พื้นเมืองแต่ขาดงบประมาณและบุคลากร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเพิ่มงบประมาณและบุคลากรให้ได้หรือไม่ ถ้าไม่มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการส่งเสริมอย่างไร

๔. รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมให้โคพันธุ์พื้นเมืองมีราคาดีหรือไม่ เพราะจะทำให้เกษตรกรสนใจที่จะเลี้ยงมากขึ้น

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๘๓ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมือง

ข้าพเจ้า นายปองพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ รัฐบาลมีมาตรการในการอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมืองหรือไม่ ถ้าไม่ เพราะเหตุใด ถ้ามีการอนุรักษ์ได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑ รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า กรมปศุสัตว์ยังไม่มีมาตรการอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมือง แต่ได้เริ่มโครงการปรับปรุงคุณภาพโคพันธุ์พื้นเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงผลผลิตและพันธุกรรมของโคพื้นเมืองให้สูงขึ้น และในระหว่างต้นปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้มีนโยบายที่จะเริ่มโครงการอนุรักษ์พันธุ์โคพื้นเมืองทุกภาค โดยจัดซื้อโคพื้นเมืองจำนวน ๑,๐๐๐ ตัว และได้รับเงินช่วยเหลือจากโครงการธนาคารโค - กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ อีกจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โคพันธุ์พื้นเมืองของไทยเป็นโคที่เลี้ยงและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมาช้านานแล้ว มีจำนวนมากกว่าโคเนื้อทุกพันธุ์ของประเทศ (ประมาณ ๖๐%) และมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรที่ยากจน แต่เนื่องจากโคพันธุ์พื้นเมืองมีอัตราการเจริญเติบโตต่ำ และคุณภาพเนื้อเหนียว เกษตรกรจึงนิยมนำไปผสมกับโคพันธุ์อื่น เช่น โคพันธุ์บราห์มัน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น จึงทำให้นวนโคเนื้อเลี้ยงโคพื้นเมืองลดน้อยลง (ยอดโคเนื้อของประเทศไทยปี ๒๕๔๐ มีจำนวน ๕.๒๕ ล้านตัว ปี ๒๕๔๑ มี ๔.๕๗ ล้านตัว หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๑) แต่ถึงแม้ว่าโคพันธุ์พื้นเมืองยังไม่อยู่ในสถานะอันตรายต่อการสูญพันธุ์ ก็สมควรที่จะมีมาตรการอนุรักษ์และคงสภาพการเลี้ยงที่ยั่งยืนไว้ให้ได้ เพราะโคพันธุ์พื้นเมืองมีความสมบูรณ์พันธุ์สูง ให้ผลผลิตลูกโคได้ทุกปีซึ่งต่างกับโคพันธุ์อื่นให้ผลผลิตลูกโค ๒ ตัวต่อระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เด่นเหมาะแก่การอนุรักษ์ไว้ ส่วนในด้านการเจริญเติบโตช้าที่เป็นข้อด้อยซึ่งทำให้เกษตรกรลดความสำคัญในการผลิตลง ก็จะต้องทำการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้นโดยอาศัยเทคนิคการผสมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ โดยการผสมแบบเปิดฝูงผสมพันธุ์ (Open Nucleus Breeding Scheme) ร่วมกับการจัดการเลี้ยงดูตามหลักวิชาการ และเมื่อโคพันธุ์พื้นเมืองได้รับการพัฒนาพันธุกรรมที่สูงขึ้น เกษตรกรก็จะกลับมานิยมเลี้ยงอย่างยั่งยืนตลอดไป

การดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงโคพันธุ์พื้นเมือง กรมปศุสัตว์ได้จัดซื้อพันธุ์โคพื้นเมืองเข้ามาเพื่อศึกษาวิจัยรวม ๓ สายพันธุ์ฯ ละ ๑๑๐ ตัว (พ่อพันธุ์ ๑๐ ตัว แม่พันธุ์ ๑๐๐ ตัว) โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ทำการผลิต ณ สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคใต้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๓๘ ทำการผลิต ณ สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเหนือเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๓๘ ทำการผลิตโคเนื้อพันธุ์ขาวลำพูน ณ สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ จังหวัดพะเยา

คำถามข้อที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ และ ๒๕๔๔ รัฐบาลได้เพิ่มงบประมาณให้กับ สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่ดูแลเรื่องนี้หรือไม่ ถ้าไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบข้อที่ ๒ รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า กรมปศุสัตว์ได้รับงบประมาณ ปี ๒๕๔๓ เพื่อจัดทำโครงการปรับปรุงคุณภาพโคพันธุ์พื้นเมือง โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๐๑๒,๘๐๐ บาท และค่าซื้อโคพันธุ์พื้นเมืองอีก ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ได้ขอตั้งงบประมาณไว้แล้วเป็นเงิน ๕,๑๕๐,๖๐๐ บาท เพื่อให้สามารถผลิตโคพื้นเมืองเพศผู้ที่มีคุณภาพดีเด่นในฝูงนิวเคลียสของกรมปศุสัตว์ได้เป็นจำนวนมากพอที่จะส่งไปเป็น พ่อพันธุ์ประจำกลุ่มผู้เลี้ยงโคพื้นเมืองสายพันธุ์ละ ๔๐ กลุ่ม (กลุ่มเหล่านี้จะเป็นฝูง Base)

คำถามข้อที่ ๓ สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่จังหวัดอุบลราชธานี หน่วยย่อยที่อำเภอบุญทริกใต้ ดำเนินการศึกษาวิจัยโคพันธุ์พื้นเมือง แต่ขาดงบประมาณและบุคลากร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเพิ่ม งบประมาณและบุคลากรให้ได้หรือไม่ ถ้าไม่มี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการส่งเสริมอย่างไร

คำตอบข้อที่ ๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ขอเรียนว่า เนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศกำลังประสบปัญหาวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรที่จะทำการศึกษาวิจัยในโครงการปรับปรุงคุณภาพโคพันธุ์พื้นเมืองนั้น จึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่อย่างไรก็ตาม กรมปศุสัตว์ก็จะพยายามใช้งบประมาณที่ได้รับอย่างจำกัดปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

คำถามข้อที่ ๔ รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมให้โคพันธุ์พื้นเมืองมีราคาดีหรือไม่ เพราะจะทำให้เกษตรกรสนใจที่จะเลี้ยงมากขึ้น

คำตอบข้อที่ ๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ขอเรียนว่า ปัจจุบันมีการผลิตโคน้อยลง ทำให้ราคาโคมีชีวิตในท้องตลาดมีราคาสูงขึ้นเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๔๐ บาท ซึ่งมีราคาสูงกว่าหลายปีที่ผ่านมาที่มีราคากิโลกรัมละ ๒๕ - ๓๐ บาท และคาดว่าในอนาคตจะทำให้มีผู้สนใจเลี้ยงโคเนื้อมากขึ้นทุกสายพันธุ์